

Briselē, 2018. gada 21. novembrī
(OR. en)

14561/18

ENV 798
MI 871
DELECT 154

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 19. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	C(2018) 7505 final
Temats:	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../... (16.11.2018), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu par svinu kā luminiscentā pulvera aktivatoru gāzizlādes spuldzēs, kurās ir luminofori

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2018) 7505 *final*.

Pielikumā: C(2018) 7505 *final*

Briselē, 16.11.2018.
C(2018) 7505 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(16.11.2018),

ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu par svinu kā luminiscentā pulvera aktivatoru gāzizlādes spuldzēs, kurās ir luminofori

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Ar šo Komisijas deleģēto direktīvu attiecībā uz atbrīvojumu konkrētiem svina lietojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (pārstrādāta versija)¹ (*RoHS 2*) III pielikumu, lai to pielāgotu tehnikas attīstībai.

Kā norādīts *RoHS 2* direktīvas 4. pantā, ar minēto direktīvu ierobežo dažu bīstamu vielu izmantošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās. Tā stājas spēkā 2011. gada 21. jūlijā.

Ierobežotā izmantojuma vielas ir uzskaitītas *RoHS 2* direktīvas II pielikumā. Patlaban ierobežojums tiek piemērots svinam, dzīvsudrabam, kadmijam, sešvērtīgajam hromam, polibrombifeniliem un polibromdifenilēteriem, bet no 2019. gada 22. jūlija vai vēlāka datuma to piemēros arī bis(2-etilheksil)ftalātam (DEHP), butilbenzilftalātam (BBP), dibutilftalātam (DBP) un diizobutilftalātam (DIBP). *RoHS 2* direktīvas III un IV pielikumā uzskaitīti konkrētiem izmantošanas veidiem jeb lietojumiem paredzēti elektrisko un elektronisko ierīču (EEI) materiāli un detaļas, kas atbrīvotas no *RoHS 2* direktīvas 4. panta 1. punktā paredzētā ierobežojuma.

Direktīvas 5. pantā ir paredzēti noteikumi par III un IV pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai (atbrīvojumu iekļaušana, pagarināšana, grozīšana un anulēšana). Saskaņā ar 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu attiecībā uz atbrīvojumiem, kurus paredzēts iekļaut III un IV pielikumā, jānodrošina, ka šāda iekļaušana nevājina Regulā (EK) Nr. 1907/2006² paredzēto vides un veselības aizsardzību un ka tiek izpildīts kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem: likvidēšana vai aizvietošana, mainot konstrukciju vai izmantojot materiālus un detaļas, kurām nevajag nevienu no II pielikumā uzskaitītajiem materiāliem vai vielām, zinātniski vai tehniski nav realizējama; aizstājēju uzticamība nav nodrošināta; aizvietošanas radītā kopējā nelabvēlīgā ietekme uz vidi, veselību un patērētāju drošību varētu būt nozīmīgāka par tās radītajiem kopējiem ieguvumiem attiecībā uz vidi, veselību un patērētāju drošību.

Turklāt 5. panta 1. punktā paredzēts, ka Eiropas Komisija (Komisija) EEI materiālus un detaļas, kas paredzētas konkrētiem lietojumiem, III un IV pielikuma sarakstos iekļauj ar atsevišķiem deleģētajiem aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 20. pantu. Direktīvas 5. panta 3. punktā un V pielikumā ir noteikta pieteikumu iesniegšanas procedūra, kuru piemēro, lai atbrīvojumu piešķirtu, pagarinātu vai anulētu.

2. PIRMS AKTA PIENĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPRIEŠANĀS

Kopš *RoHS 2* direktīvas publicēšanas Komisija saskaņā ar 5. panta 3. punkta un V pielikuma noteikumiem ir saņēmusi daudzus uzņēmumu pieteikumus³ gan piešķirt jaunus atbrīvojumus, gan pagarināt spēkā esošo atbrīvojumu termiņu.

Pašreizējais III pielikuma 18.(b) atbrīvojums ļauj izmantot svinu kā luminiscentā pulvera aktivatoru (svins ne vairāk kā 1 % masas) gāzizlādes spuldzēs, kurās ir tādi luminofori kā BSP ($\text{BaSi}_2\text{O}_5\text{:Pb}$), ja šīs spuldzes lieto par sauļošanās lampām. Komisija 2014. gada decembrī un 2015. gada janvārī ir saņēmusi divus pieteikumus par šā atbrīvojuma

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

² OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

³ Saraksts pieejams http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

pagarināšanu. Lai gan 18.(b) atbrīvojuma beigu termiņš attiecībā uz 1.–7. un 10. kategoriju⁴ bija 2016. gada 21. jūlijs, saskaņā ar *RoHS* direktīvas prasībām (5. panta 5. punkta otrā daļa) atbrīvojumu turpina piemērot tik ilgi, līdz Komisija ir pieņēmusi lēmumu par pagarināšanas pieteikumu. Turklāt 2015. gada janvārī Komisija saņēma pieteikumu (numurs 2015-3) piešķirt jaunu atbrīvojumu, kas iekļaujams IV pielikumā un attiecas uz gāzizlādes spuldzēm, kurās ir luminofori, ja šīs spuldzes lieto par fototerapijas lampām. Tā kā novērtējumā atklājās, ka medicīniskam lietojumam paredzētu spuldzi ir mehāniski iespējams lietot sauļošanās iekārtās, bet sauļošanās lietojumam paredzētu spuldzi – medicīniskās iekārtās, tika nolemts šos izņēmuma pieteikumus apvienot un skatīt 18.(b) atbrīvojuma novērtējumā.

Lai atbrīvojuma pieteikumu izvērtētu, Komisija organizēja tā tehnisko un zinātnisko novērtējumu, kā arī sarīkoja astoņas nedēļas ilgu atvērta tipa tiešsaistes apspriešanos⁵ ar ieinteresētajām personām – tajā tika saņemts viens pienesums.

Galīgais ziņojums par pieteikuma novērtējumu tika publicēts⁶; ieinteresētajām personām par to tika paziņots.

Pēc tam Komisija 2016. gada 15. decembrī ekspertu sanāsmē apspriedās ar dalībvalstu ekspertu grupu, kas nodarbojas ar *RoHS* 2 direktīvas deleģētajiem aktiem; sanāsmē savu nostāju puda pieteikuma iesniedzēji un visvairāk skartās ieinteresētās personas. Eksperti atbalstīja Komisijas iesniegto tiesību akta projektu, lai gan lielākā daļa dalībnieku sanāsmē nepiedalījās vai neizteicās. Saskaņā ar Labāka regulējuma pamatnostādnēm deleģētās direktīvas projekts četras nedēļas bija pieejams Labāka regulējuma portālā, lai apzinātu sabiedrības viedokli. Tika saņemti divi komentāri par kategorijām; tie abi attiecās uz deleģētās direktīvas projekta redakciju. Komentārus ņēma vērā un attiecīgi grozīja deleģētās direktīvas projekta redakciju. Otrajā četru nedēļu ilgajā sabiedrības viedokļa apzināšanas laikposmā pēc grozījumu izdarīšanas tika saņemti četri komentāri; visi puda atbalstu deleģētās direktīvas projektam un viens lūdza tiešu piemērojamību un ilgāku derīguma termiņu. Tika izieti visi 5. panta 3.–7. punktā paredzētie posmi, kas bija jāpiemēro attiecībā uz atbrīvojumiem no vielu lietojuma ierobežojumiem⁷. Par visām darbībām tika paziņots Padomei un Eiropas Parlamentam.

Galīgajā ziņojumā īpaši tika uzsvērtā turpmāk aprakstītā tehniskā informācija un novērtējums.

- Svins kā luminiscentā pulvera aktivators ir vajadzīgs tādēļ, lai bārija silikāta luminofors kļūtu fluorescējošs. Aktivators 254 nm starojumu pārveido vēlamajā UV starojumā (290–400 nm), un sauļošanās un dažos medicīniskajos lietojumos to izmanto vairāk nekā 95 % no iekštelpu zemspiediena dzīvsudraba tvaika luminiscences spuldzēm. Aktivators nodrošina UV ar viļņa garumu 350 nm, kas ir izšķirīgs ādas pigmentāciju (sauļošanās rezultātu) ierosinošais faktors.
- Sauļošanās iekārtas ES tiek stingri reglamentētas, un visām svina alternatīvām būtu jāspēj izpildīt uzticamības, drošuma un veselības risku kritēriji. Šādas alternatīvas

⁴ Konkrēti šīs kategorijas ir: 1. Lielgabārīta māsaimniecības ierīces; 2. Mazgabārīta māsaimniecības ierīces; 3. IT un sakaru iekārtas; 4. Patērētāju iekārtas; 5. Apgaismes iekārtas; 6. Elektriskie un elektronikas instrumenti; 7. Rotaļlietas, izklaides un sporta aprīkojums; 10. Tirdzniecības automāti. Pilns EEI kategoriju saraksts atrodams *RoHS* direktīvas I pielikumā.

⁵ [Apspriešanās laikposms](#): no 21.8.2015. līdz 16.10.2015.

⁶ <https://bookshop.europa.eu/en/assistance-to-the-commission-on-technological-socio-economic-and-cost-benefit-assessment-related-to-exemptions-from-the-substance-restrictions-in-electrical-and-electronic-equipment-pbKH0416554/>.

⁷ Vajadzīgo administratīvo posmu saraksts ir pieejams [Komisijas tīmekļvietnē](#). Tas, kādā procedūras posmā atrodas katra deleģētā akta projekts, ir redzams Deleģēto aktu starpiestāžu reģistrā: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

patlaban nav pieejamas, tāpēc svina aizstāšana zinātniski un tehniski ir nerealizējama.

1.–7. un 10. kategorijas sakarībā veiktā izvērtējuma rezultāti liecina, ka konkrētais atbrīvojums atbilst Regulai (EK) Nr. 1907/2006 (*REACH*) un tāpēc nevājina tajā noteikto vides un veselības aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. pantu. Turklāt ar III pielikuma 18.(b) atbrīvojumu saistītais pieteikums atbilst vismaz vienam no attiecīgajiem 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem. Tā kā pietiekami uzticamu alternatīvu, kuras varētu izmantot attiecīgajos lietojumos, patlaban tirgū nav un tuvākajā laikā nebūs, ir pamatoti atbrīvojumu noteikt līdz 2021. gada 21. jūlijam; uzticami aizstājēji vēl nav pieejami, tāpēc šajā laikposmā nav gaidāma aizstāšanas izraisīta negatīva sociālekonomiska ietekme. Tāpat atbrīvojuma laikposmā nav gaidāma nelabvēlīga ietekme uz inovāciju. Turklāt, ņemot vērā pieteikumu nr. 2015-3 un to, ka medicīniskam lietojumam paredzētas spuldzes un sauļošanās lietojumam paredzētas spuldzes mehāniski ir iespējams bez izšķirības lietot abu veidu gaismekļos vai iekārtās, 18.(b) atbrīvojums tiks papildināts ar jaunu apakšierakstu par medicīniskajiem lietojumiem (izņemot IV pielikuma 34. punkta aptvertos lietojumus).

Attiecībā uz kategorijām, kas nav 1.–7. un 10. kategorija, paliek spēkā līdzšinējie atbrīvojumi, kuru derīguma termiņš ir noteikts 5. panta 2. punktā.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Deleģētā direktīva piešķir atbrīvojumu no Direktīvas 2011/65/ES 4. panta 1. punktā noteiktajiem ierobežojumiem, un šis atbrīvojums, kas jāiekļauj minētās direktīvas III pielikumā, atļauj svinu izmantot specifiskos lietojumos.

Instruments ir deleģētā direktīva, kā to paredz Direktīva 2011/65/ES, un pilda konkrēti tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta prasības.

Deleģētās direktīvas mērķis ir sekmēt cilvēka veselības un vides aizsardzību un salāgot attiecīgos nosacījumus, lai nodrošinātu iekšējā tirgus funkcionēšanu elektrisko un elektronisko iekārtu nozarē, proti, atļaut konkrētos lietojumos izmantot citādi aizliegtas vielas saskaņā ar *RoHS 2* direktīvas noteikumiem un nosacījumiem un tās izveidoto procedūru par to, kā III un IV pielikums pielāgojams zinātnes un tehnikas attīstībai.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu šis pasākums nepārsniedz mērķa sasniegšanai nepieciešamās darbības.

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(16.11.2018),

ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu par svinu kā luminiscentā pulvera aktivatoru gāzizlādes spuldzēs, kurās ir luminofori

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvu 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās¹ un jo īpaši tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Direktīva 2011/65/ES prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tirgū laistās elektriskās un elektroniskās iekārtas nesaturētu minētās direktīvas II pielikumā uzskaitītās bīstamās vielas. Šo prasību nepiemēro Direktīvas 2011/65/ES III pielikumā uzskaitītajiem lietojumiem.
- (2) Dažādās elektrisko un elektronisko ierīču kategorijas, kam piemēro Direktīvu 2011/65/ES, ir uzskaitītas minētās direktīvas I pielikumā.
- (3) Svins ir Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā minēta ierobežota izmantojuma viela. Ierobežojums tomēr neattiecas uz svinu kā uz luminiscentā pulvera aktivatoru (svins ne vairāk kā 1 % masas) gāzizlādes spuldzēs, kurās ir tādi luminofori kā BSP ($\text{BaSi}_2\text{O}_5\text{:Pb}$), ja šīs spuldzes lieto par sauļošanās lampām; šis atbrīvojums direktīvas III pielikumā patlaban iekļauts ar 18.(b) ierakstu. Sākotnējais šā atbrīvojuma termiņa beigu datums attiecībā uz 1.–7. un 10. kategoriju saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 2. punkta otro daļu bija 2016. gada 21. jūlijs.
- (4) Komisija pieteikumu par šā atbrīvojuma pagarināšanu saņēma pirms 2015. gada 21. janvāra saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 5. punkta pirmo daļu. Saskaņā ar minētā punkta otro daļu atbrīvojums paliek spēkā, līdz Komisija pieņem lēmumu par tā pagarināšanas pieteikumu.
- (5) Turklāt 2015. gada janvārī Komisija saņēma pieteikumu (numurs 2015-3) piešķirt jaunu atbrīvojumu, kas iekļaujams IV pielikumā un attiecas uz gāzizlādes spuldzēm, kurās ir luminofori, ja šīs spuldzes lieto par fototerapijas lampām (medicīniskās iekārtas). Tā kā novērtējumā atklājās, ka medicīniskam lietojumam paredzētu spuldzi ir mehāniski iespējams lietot sauļošanās iekārtās, bet sauļošanās lietojumam paredzētu spuldzi – medicīniskās iekārtās, tika nolemts šos izņēmuma pieteikumus apvienot un skatīt novērtējumā par III pielikuma 18.(b) ierakstā noteikto atbrīvojumu.
- (6) Svins kā luminiscentā pulvera aktivators ir vajadzīgs tādēļ, lai bārija silikāta luminofors kļūtu fluorescējošs. Aktivators 254 nm starojumu pārveido vēlamajā UV

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

starojumā (290–400 nm), un sauļošanās un dažos medicīniskajos lietojumos to izmanto vairāk nekā 95 % no iekštelpu zemspiediena dzīvsudraba tvaika luminiscences spuldzēm. Aktivators nodrošina UV ar viļņa garumu 350 nm, kas ir izšķirīgs ādas pigmentāciju ierosinošais faktors.

- (7) Sauļošanās iekārtas Savienībā tiek stingri reglamentētas, un visām svina alternatīvām būtu jāspēj izpildīt uzticamības, drošuma un veselības risku kritēriji. Šādas alternatīvas patlaban nav pieejamas.
- (8) Noteiktās gāzizlādes spuldzēs, kurās ir luminofori, svina aizvietošana vai likvidēšana vēl joprojām nav zinātniski un tehniski realizējama, jo trūkst uzticamu aizstājēju. Atbrīvojums ir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006² un tādējādi nevājina tajā noteikto vides un veselības aizsardzību. Tāpēc atbrīvojums, kas svinu kā luminiscentā pulvera aktivatoru (svins ne vairāk kā 1 % masas) gāzizlādes spuldzēs, kurās ir luminofori, ļauj izmantot tad, ja šīs spuldzes lieto par sauļošanās lampām, būtu jāpagarina.
- (9) Attiecīgajiem lietojumiem tirgū pašlaik vēl nav pieejamas uzticamas alternatīvas, un tāpēc atbrīvojumu attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES I pielikuma 1.–7. un 10. kategoriju vajadzētu pagarināt uz maksimālo laikposmu, t. i., uz pieciem gadiem, līdz 2021. gada 21. jūlijam. Ņemot vērā uzticama aizstājēja meklējumu rezultātus, nav gaidāms, ka atbrīvojuma ilgums nelabvēlīgi ietekmēs inovāciju.
- (10) Attiecībā uz kategorijām, kas nav Direktīvas 2011/65/ES I pielikuma 1.–7. un 10. kategorija, paliek spēkā līdzšinējie atbrīvojumi, kuru derīguma termiņš ir noteikts Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 2. punkta otrajā daļā. Minētās direktīvas III pielikumā juridiskās skaidrības labad būtu jānorāda atbrīvojumu derīguma termiņi.
- (11) Ņemot vērā pieteikumu nr. 2015-3 un to, ka medicīniskam lietojumam paredzētu spuldzi ir mehāniski iespējams lietot sauļošanās iekārtās, bet sauļošanās lietojumam paredzētu spuldzi – medicīniskās iekārtās, Direktīvas 2011/65/ES III pielikums būtu jāpapildina ar jaunu 18.(b)-I apakšierakstu par medicīniskajiem lietojumiem, izņemot tos, kurus aptver Direktīvas 2011/65/ES IV pielikuma 34. ieraksts. Šis apakšieraksts būtu jāpiemēro 5. un 8. kategorijai, un tam būtu jābūt spēkā līdz 2021. gada 21. jūlijam.
- (12) Tāpēc Direktīva 2011/65/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [datumam, kas ir 12 mēnešus pēc dienas, kad šī direktīva stājas spēkā] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.)

Tās piemēro minētos noteikumus no [datuma, kas ir 12 mēnešus pēc dienas, kad šī direktīva stājas spēkā + 1 diena].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 16.11.2018

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER*